

Актуальність концепції поділу влади Шарля Луї Монтеस्क'є в сучасній Україні

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Проаналізовано і розглянуто актуальність концепції поділу влади Шарля Монтеस्क'є в сучасній Україні.

Ключові слова: актуальність, політика, влада, Монтеस्क'є.

Abstract

The actuality of the concept of separation of powers of Charles Montesquieu in modern Ukraine was analysed and examined.

Keywords: actuality, policy, power, Montesquieu.

Вступ

Особливе місце у розвитку політології займає французький правознавець та історик, Шарль Луї Монтеस्क'є, що є основоположником чіткої теорії розподілу влади, яка використовується вже близько 300 років. Принцип поділу влади на законодавчу, виконавчу та судову, що закріплюється Конституцією України і має вагому кількість переваг, таких як самостійність і повна компетенція кожної гілки влади та її органів. Вагомою перевагою є можливість висловити власну думку з приводу дискусійного питання.

Основна частина

Як було вище згадано, Шарль Монтеस्क'є виділяв в державі три незалежних гілки влади, що дозволяло розсередити владу на декількох осіб, установ чи соціальних спільностей людей для того щоб уникнути хаосу і самовілля. Ідея Шарля Монтеस्क'є про поділ влади було досить актуально у порівнянні з минулими концепціями. Адже, ліберальне розуміння свободи поєднувалося з ідеєю конституційного поділу влади. По-друге, судові органи відігравали судову гілку влади. Обґрунтування парламентаризму, як системи управління, основане на розмежуванні законодавчих і виконавчих повноважень, доповнене принципом незалежності суддів. Розподіл влади на законодавчу, виконавчу і судову класична формула європейського конституціоналізму [2].

Виходячи з принципу поділу влади Верховна Рада України є єдиним органом законодавчої влади в нашій державі. Виконавча влада це гілка державної влади, що направлена на виконання законів та інших нормативних актів. Кабінет Міністрів України є вищим органом у системі органів виконавчої влади. Суди загальної юрисдикції (ст. 125) та Конституційний Суд України (ст. 147) відносять до системи судових органів. Особливу роль в системі органів державної влади займає Президент України. Він уособлює державну владу в цілому, а не якусь одну її гілку, що і визначає статус Президента в політичному житті суспільства. Відповідно до цього Президент верховним арбітром у стосунках між гілками влади [1].

У своїй книзі «Про дух законів» Ш. Монтеस्क'є виявив намір пов'язати діяння закону, що детермінує історичний процес, не з самим лише «розумом» як таким, але й з певними природними (головним чином географічними) обставинами. Автор книги створював низку законів, керуючись не хаотичним відбором, а виключно необхідними історично народу законами, що визначали кордони держави, соціально-побутове життя людей тощо.

Зв'язок між необхідними законами та історичними обставинами отожднювалося Шарлем Монтеस्क'ю із поняттям "Дух законів".

Варто згадати про те, що Монтеस्क'є був супротивником і абсолютизму, проголошував основні принципи демократії: свободу слова, друку, зборів, вимагав рівності всіх громадян перед законом,

віротерпимості, розмежування законодавчої та виконавчої влади за дотримання рівноваги між ними. Саме тому громадяни США називають його батьком американської Конституції [3]. Варто згадати про те, що Монтеस्क'є був супротивником і абсолютизму, проголошував основні принципи демократії: свободу слова, друку, зборів, вимагав рівності всіх громадян перед законом, віротерпимості, розмежування законодавчої та виконавчої влади за дотримання рівноваги між ними. Саме тому громадяни США називають його батьком американської Конституції [3].

Висновки

Отже, було розглянуто та проаналізовано політичні погляди французького просвітника, що зробив вагомий внесок в розвиток політики. Предметом головної уваги філософа було державно-правове будівництво, пошук оптимальних законів, за допомогою яких можна було б забезпечити збалансованість економічних, політичних та соціально-побутових процесів. Теоретичні напрацювання Ш. Монтеस्क'є є надзвичайно актуальними для України, яка стоїть на шляху побудови демократичної правової держави.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Корнієнко В. О., Денисюк С. Г. Політологія – Х.: Вінниця. – 2007. – 353 с
2. Азаркин Н.М. Монтеस्कье / Азаркин Н.М. – М. : Юридическая литература, 1988. – 128 с.
3. Політологія для вчителя : навч. посібн. для студ. педагогічних ВНЗ / за заг. ред. : К. О. Ващенко, В. О. Корнієнка. – К. : Видавництво імені М. П. Драгоманова, 2011. – 406 с.
4. Картунов О. В. Вступ до етнополітології- науково-навчальний посібник – Х.: Київ, 1999. – 300 с.

Боднар Карина Олександрівна – студентка групи ІКІ-16б, факультет інформаційних технологій та комп'ютерної інженерії, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: karishabodnar99@gmail.com.

Науковий керівник: Герасимов Тимофій Юрійович – доктор історичних наук, викладач кафедри суспільно-політичних наук Вінницького національного технічного університету, м. Вінниця, e-mail: timger84@gmail.com

Bodnar Karina – a student of group 1CE-16b, Faculty of information technologies and computer engineering, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: karishabodnar99@gmail.com.

Scientific supervisor: Gerasymov Tymophiy – doctor of historical sciences, senior teacher of Social and Political Sciences Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia. e-mail: timger84@gmail.com